

بزرگ مذہب پوری

لیکوال: ڈاکٹر معمار حشمت اللہ اتمر
پیپلک: لئندی / کال ۴۰۶ لئودی

Ketabton.com

الله الرحمن الرحيم

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

لیکي پوهه:

سرلیک: د پوی بهلول غوره پرېکړه

لیکوال: ډاکټر معمار حشمت الله، و، اتمر،،

ابډپتور:

د پخښتی ډیزان: ډاکټر معمار حشمت الله، و، اتمر،،

خپرندوی:

چاپشمېر: ۳۰

چاپ نېټه: لیندۍ / کال ۱۴۰۶

واټس اپ: +۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

برېښنالیک:

atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له لیکوال او خپرندوی سره خوندي دي، بي اخځ
بنووني ترې د گټې اخيستنې اجازه نه شته.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

لړلیک

چوپړی

سرلیک

- ۱..... پڅښتی،
- ۲..... بسم الله الرحمن الرحيم
- ۳..... لیکي پوهه:
- ۴..... لړلیک
- ۵..... ترانې (پیل، شروع، برید)
- ۷..... د یادښتونو له پاره:
- ۸..... د پوی بهلول د مقبرې انځور:
- ۹..... د پوی بهلول مقبره:
- ۱۲..... کاروان سرای:
- ۲۰..... کیسه، داستان:
- ۴۴..... د چاپ شویو کتابونو لېست
- ۴۹..... د کار لاندې کتابونو لېست
- ۵۰..... د امکان او وخت په صورت کې
- ۵۱..... د پڅښتی څټ

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

تران (پیل، شروع، برید)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إِجْلَالًا
لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خُضُوعًا لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى
اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ .

بې پایه ستاینه او بې حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چې د وجود
مانی او کاینات یې د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د خپل
سپېڅلي ذات او عبادت د حقیقت له پیژندلو پرته جوړ کړل. هغه د
ذات پوهه، عالي، لوړ او ښکلي نومونه دي، او کائناتو د پیدایښت
یوه حتمي لامل دی. عظمت، د ټولې نړۍ موجودیت، د ناڅاپه څخه
راوتل، حق د رسیدو جوهر په یوه والي کې د اعتراف، تباهی او بې
وسی یوه له لوړو وسیلو څخه دی.

گرانو لوستونکو!

دا ځل می و غوښتل یوه بل داستان (کیسه) چې د سپین ربرو خلکو
په وینا په غزني ولایت کې تېره شوی ده د ښکلو ماشومانو او تنکیو
ځوانانو سره یې گډ (شریکه) کړم.

زما د کتابونو مېنه وال یوازې معماران او انجینران نه دي، نه باید
اوسي، نوڅکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو لیکونو کې توپیر راوړم
چې د هرې څانگې مېنه وال په کې ډېر شي، دا کار به ما دېته اړ
کړي چې لیکني می توپیر و لري او هم به می مینه وال ډېر شي.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

پاکه ربه!

ز مور له پاره خپله لاره به ستونزې کړه، تر څو مور له تا پرته بل څوک و نه وینو او نه یې پېژنو. ز مور سره مرسته و کړه تر څو مو په وجود کې د غرور نخبه پاتې نه شي او د اسلام د دین له سپیڅلو بنده گانو څخه مو و بولي.

یادونه:

- د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوک چې دا کتاب لولي په ډېر درنښت هېله کېږي چې، خپلې غوښتنې او وړاندیزونه د دې کتاب د بیا کتنې له پاره، زما سره گډ (شریکه) کړئ.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

په در نښت
ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

د یادښتونو له پاره:

..... -۱

..... -۲

..... -۳

..... -۴

..... -۵

..... -۶

..... -۷

..... -۸

..... -۹

..... -۱۰

د پوی بهلول مقبره د غزني ولايت زور ښارکي

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

د پوی بهلول مقبره:

د غزني ښار په شمال کې د ښار د زرو منارونو په منځ او په هغې سيمې کې چې د زاړه ښار په نامه يادېږي، يوه مقبره ده چې خلک يې د پوی بهلول (بهلول دانا) په نوم يادوي.

دا مقبره يوه ځانگړی، عام زيارت دی او ډيری خلک ورته د سپيڅلي او مبارک په سترگه گوري.

په هيڅ تاريخي کتاب کې د بهلول د حالاتو په اړه څه نه دي راغلي. خو!

په غزني کې يوه شمېر پوهان په دې اند دي چې هغه د سلطان محمود غزنوي ورور و او په هغه وخت کې د سلطانانو په نظر کې ډېر عزت، کرامت يې درلود او پاچاهانو هغه سره، ډېره مينه درلوده.

د غزني خلک هم پوی بهلول د يوه نیک سړی په توگه يادوي او په دې باور دي چې هغه يوه تصوف، شاعر او د اصولو ماتونکی و.

د غزني يو شمېر پوهان په دې باور دي چې د پوی بهلول اصلي نوم امام زاهد و.

خو له دې امله چې يوه بل بهلول د اسلام په لومړيو وختونو کې يو له مشهورو فقهاوو، متلاشيانو او پوهانو څخه و او د غزنوي بهلول په دې ډگرونو کې له ده سره ډېر ورته والی درلود، نو په پوی بهلول مشهور شو.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

په ورته وخت کې یوه ډله خلک هم د پوی بهلول (بهلول دانا) ته دیوان شعرونه منسوبوي.

که څه هم ویل کېږي چې شعرونه له لوړو عرفاني مفاهیمو ډک دي؛ خو هغه مغروره او نابالغ ښکاري.

عبدالعلي فکوري؛ په غزني کې یوه فرهنگي فعال او خبري اژانس ته وویل چې دا شعرونه ډېر ضعیف او مغشوش دي او د پوی بهلول په علمي او ادبي دریځ کې نه شي راتلای.

غلام جیلاني جلالی په غزني کې یو بل فرهنگي فعال هم وایي، هغه کس چې په ۱۳۳۱ کال کې یې په کندهار ولایت کې د مطبوعاتو مسوول و، و ویل چې دا کتاب چا له هنده راوړی او اوس یې په لاس کې دی.

خو ښاغلی جلالی په دې برخه کې شک څرگندوي او وایي چې دی باور نه لري چې دا ډول کتاب دې بنسټیز وي.

د یادوني وړ ده، چې د پوی بهلول مقبره په دې وروستیو کې د غزني د اطلاعاتو او فرهنگ ریاست له خوا رغول شوې، پر سر یې شپږ متره گنبد جوړ شوی او په ښکته برخه کې یې یوه لویه ډبره هم جوړه شوې ده.

په همدې حال کې د غزني د تاریخي مسایلو د یو شمېر څېړونکو په اند د غزنویانو د دورې اړوند په تاریخي اثارو کې یو بل بهلول هم شته چې د غزني د سلطان محمود ورور گیل کېږي.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

د سلطان محمود د ورور بهلول مقبره د (بهلول) په نوم په یوه مشهور کلي کې شتون لري.

خو د بهلول دانا (امام محمد زاهد) مقبره د غزني په زاړه ښار کې د یوې غونډۍ پر سر ده.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

کاروان سرای:

کاروانسرای، په منځني ختیځ کې، د هوتلونو یا میلستونونو ته اشاره کوي چې د کاروانانو د آرامۍ له پاره په لوی ځای کې دي.

ډیری وختونه، مسافر په دې ډول میلستون کې د شپې له پاره ودرېږي چې لوی انگر لري.

یوه لوی کاروانسرای تیم بلل کېږي.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

په ساده تعريف كې، كاروانسرای هغه ودانۍ ته اشاره كوي چې كاروان په كې ځای په ځای شي او معمولا په پلان كې مربع يا مستطیل شكل ولري.

د ننوتلو لوی او لور پور سره، معمولا ساده دیوالونه لري چې كله نا كله په پای كې باد ماتونكي وي یوه دهلیز چې د حیاطي محراب سره چې د ننوتلو او داخلي انگر په مینځ كې شتون لري د بار ورونكو حیواناتو د ځای په ځای كولو له پاره كافي ځای چمتو كړي.

په پورته یاد شوي پلیټ فارم كې چې د دې انگر په شاوخوا كې ځای پرځای شوي، داسې آرشیفونه شتون لري چې د داخلي توضیحاتو توضیح كوي.

د دوی تر شا، کوچني خوني (کوټي يا حجرې) د مسافرينو ځای په ځای شوي دي.

په دوه پوريزه كاروانسرایونو كې، بنسټه حجرې د توکو ذخیره كولو له پاره كارول كېدې او پورتنۍ خوني د مسافرينو د كورونو له پاره كارول كېږي.

د كاروانسرای په جوړولو او بیا رغونه كې ترټولو ښه دوره د صفوی دوره گڼل كېدې شي.

په همدې موده كې شاه عباس اول د خپل تكتيك په پام كې نيولو سره د ورېښمو د لارې د بیا جوړولو او ژوندي كولو پرېکړه وكړه او د كاروانسرای بیا راژوندي كول يې د دې كار يوه اړتیا وگڼله.

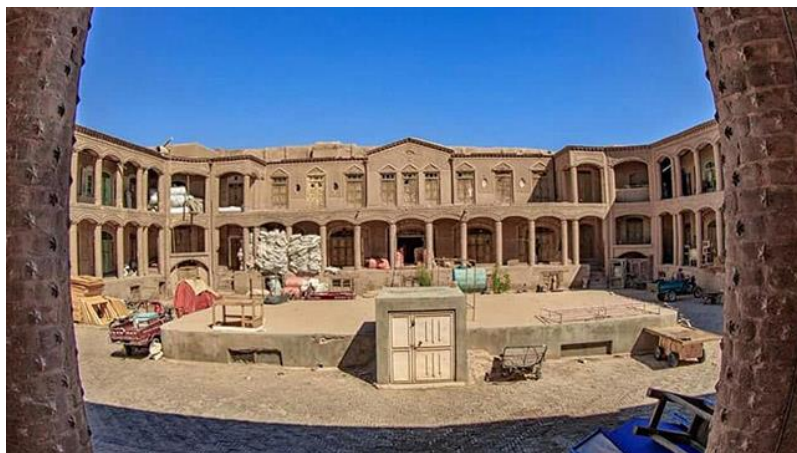
څیړونكي دا مسله يوه له لاملونو څخه گڼي چې دېری كاروانسرایونه د شاه عباسي كاروانسرای په نوم پیژندل كېږي.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

په هر صورت، دا ممکنه ده چې ځینې بیا رغول شوي کاروانسرایونه د صفویه کاروانسرای څخه مخکې وي.

د صفویانو په دوره کې د کاروانسرایونو په منځ کې د شاه عباسي کراچ کاروانسرای دی چې د شاه سلیمان صفوي په وخت کې د ۱۰۷۸ او ۹۱۱۰ ترمنځ جوړ شوی و.

د هرات کاروان سراي انخور د مفکورې ورکولو په اړه

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

د هرات کاروان سرای انځور د مفکورې ورکولو په اړه

د پوی بهلول غوره پرېکړه

د هرات کاروان سرای انځور د مفکوري ورکولو په اړه

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

د هرات کاروان سرای انځور د مفکورې ورکولو په اړه

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

د هرات کاروان سرای انځور د مفکورې ورکولو په اړه

د پوی بهلول غوره پرېکړه

د هرات کاروان سرای انځور د مفکورې ورکولو په اړه

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

کیسه، داستان:

په پخوا پېر کې د غزنی په ولایت کې لکه نورو سیمو، ولایتونو، ولسوالیو او سیمو کې ډېر مشهوره کاروان سړایونه وو.

یوه هم د هغو له جملې څخه د غزني ولایت کاروان سړای وه.

د اوبنانو کاروانونه (کتارونه) کوم چې به د ختیځو هېوادونو لکه چین او هند نه لوېدیزو هېوادونو لکه:

ایران، ترکیه او نورو عربي هېوادونو ته به تلل، بېرته راتل او الته به ډېره کېدل.

دا کاروانونه به له یوې سیمې نه بلې سیمې ته هم، تلل.

د غزني کاروانسرای د هوټل ډوډی هم خوندوره او مشهوره وه.

ټولو به د هغه کاروانسرای صفت (توصیف) کوه.

د کاروانسرای مالک یا صاحب هم نیک سړی و.

یاد کاروانسرای د غزني ولایت د اوسني مرکز نه دوي زره متره د مقر ولسوالی خوا، پروت (شتون) درلود.

اوس د هغه کاروانسرای نه، کومې نښې او نښانې، نه په سترگو کېږي، خو د خلکو په وینا دا کاروانسرای د سلطان محمود غزنوي تر دورې پایه پورې شتون درلود.

کوم وخت چې غوریانو پر غزني ولایت یرغل وکړ، دا کاروانسرای هم د غوریانو لښکرو له خوا وسوځول شو.

بیا په بارانو او واورو کې د هغه کنډوالي هم له منځه لاړې.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

د تجارانو قافلی به الته، خو شپي کوي.

دغزنی ولایت مشهوره کوچ، پیروی او پنبړ به هم الته په پرېمانه توګه موندل کېده او خرڅېده.

په لسګونه چرګان به هم الته ساتل کېدل او هګۍ به یې پر تجارانو او مېلمنو پلورل کېدې.

ځینو به هګۍ اخیستي او له ځانه سره به یې وړې چې د غزني د چرګانو نسل ډېر کړي.

د دوبي ورځي وي.

او(هوا) توده وه.

کاروان سراي تش بنکارېده.

د کاروان سراي کارکونکي هم د بي کاري له وجي، تنگ شوي وو.

د غرمي ډوډۍ وخورل شوه.

د چای د څښلو د پاره پر تخت راټول شوو.

بيا سماواچي (سماوارچي) په يوه غټ چايجوش کي چای دم کړ.

چای يې د تخت سر ته، راوړ.

بيا يې خپل شاگرد ته غږ کړ.

الکه!

خو پيالي پرېمنځه!

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

بیا یې راوړه.

هغه و ویل:

سمه ده استاده!

هغه کوزه واخیسته او لوی تښت (طشت) کې یې اوبه توی کړې.

بیا یې پیالې په اوبو کې غوټه کړې.

هغه یې په لاسونو پرېمنځې.

بیا یې په پتنوس (پطنوس) کې کېښودې.

د پیالو اوبه یې لږ لږې توی کړې.

بیا یې پیالې په پتنوس کې کېښودې او تخت ته یې وپورې.

الته یې ټولې پیالې سر راسته کړې.

بیا سماواچې په پیالو کې چای اچونه پیل کړه.

پیالې ټولې ډکې شوې.

سماواچې شاگرد ته و ویل:

د چای پیالې و وېشه!

شاگرد و ویل:

سمه ده!

شاگرد به یوه، یوه پیاله اخیسته او د خلکو مخ ته به یې کېښوده.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

بیا په پایله کې یې یوه پیاله خپلې مخې ته هم کېښوده.

په هغه وخت کې لکه نن، شیرینې او چاکلېټ نه وه.

یوازې د بورې کند(قند) چې مخروط ته ورته وه، پیدا کېده او رواج یې درلود.

هغه قند واخیست او د خټک سره یې میده (مات) کړ، بیا یې غابونو کې کېښود او د هر درې کسوو مخې ته یې کېښود.

چای و څښل شو.

بیا غورو دوام و مونده.

توکې تکالې روانې وې.

چا به د یوه غره او بل به د بل غره خبرې کوي.

خندا هم روانه وه.

مازیگر بیا ماښام شو.

د کاروانسرای دروازه وتړل شوه.

لمنځونه ادا کړل شوو.

په دې وخت کې د یوې قافلې د اوبښانو د زنگولې غبر، تر غورو شوو.

بیا د کاروانسرای مسول بام ته وخوت.

شاوخوايي ننداره کړه.

د لمر خا ته خوا نه د اوبښانو قطار د زنگولو آواز را ته.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

او او (هوا) روښانه او د دیار لسمې سپوږمې وه.

هغه الله ودرېد.

د قطار په ننداره شو.

د لارې نه د اوبساتو لوی کتار (قطار) را څرگند شو.

هغه ورو، ورو د کاروان سرای خوا ته روان وه.

کتار ورو، ورو نږدې کېده.

هغه د رستورانټ (هوټل) مشر ته و ویل:

کتار را روان دی.

د پخلي بندوبست وکړه.

هغه و ویل:

سمه ده صیب!

چرګان به حلال او هګۍ به پخي کړو.

لمړی باید پوی شو څو کسان دی؟

څو کسه یې ډوډۍ خوري.

مونږ د کاروان له پاره هرڅه لرو.

یوازي هغوی دې امر وکړي.

هغه د بام په سر و.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

کاروان کاروانسرای ته نږدې شو.
اوبنان د کاروانسرای دروازې تر څټ ورسېدل.
دروازه وان منډه کړه.
هغه دروازه خلاصه کړه.
ساریان کاروانسرای ته، ننوت.
اوبنان هم یوه د بل پسې کاروانسرای ته ننوتل.
بیا کسان له اوبنانو پیاده شوو.
اوبنان یې د کاروانسرای دیوال څټ ته وتړل.
بیا د کاروانسرای خدمتگار اوبنانو ته واېښه واچول.
بیا یې په اوخوړنو کې په سلواغو (ډولو) کې اوبه هم واچوې.
د کاروان کسان او تجاران هوټل ته ننوتل.
بیا هوټلي هغو ته وویل:
پر تخت کښېښئ!
هغوی پر تخت کښېناستل.
د هوټل شاگرد هغوی ته چلمچي او لکن راوړ او د مېلمنو پر لاسونو
یې اوبه واچوې.
ځینو نورو یې خپل مخونه هم، پرېمنځل.
چا بیا کوزې واخیستي او اودسونه یې وکړل.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

هر چا به د خپلې خوبنې کتغ پر ماینټ (فرمایش) ورکوه.
چا به شیدی او چا به سره کړي چرگان پر ماینټ ورکاه.
څه وخت تېر او دودۍ تیاره شوه.
څو، څو کسه به سره غونډېدل او د دستر خوان شا (څټ) ته کښېناستل.
تولو د دودۍ پر خوړو پیل کړ.
سماواچې هم په سماوار کې لرگي واچول، تر څو د دودۍ نه وروسته
چای تیار وي.
دودۍ وخورل شوه.
چایچي هم غږ کړ.
سماور جوش دی!
بیا د سماواچي شاگرد د چای پر ماینټ واخیست.
چا ته یې شین او چا ته یې تور چای وپور.
چای څښل پیل شوو.
کیسې او د سبا ورځې پلان جوړ شو.
بیا چای وڅښل شو.
شپه جوړه او ټول بیده شوو.
سهار وختي له خوبه پاڅېدل.
چا اودسونه او چا هم لمونځونه وکړل.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

څه نورو د خپل رسم او رواج سره سم عبادتونه پیل کړل.
چا به د لمر او چا به د سپوږمۍ عبادت کاوه.
مگر مسلمانانو د پاک خدای عبادت کوه.
سهار چای سماواچي تیار کړی و.
شیدی، غزني پنیږ، پپروی او د چرگو وېشلوي هگی هم تیارې وې.
خلکو د سهارچای پر خورو پیل کړ.
خوراک نه وروسته به هر کس خپلي پیسې ورکوي.
د مسافرو په منځ کې یوه مسلمان تجار چې نوم یې سلمان و، هم شتون درلود.
هغه د خپل سهار چای ایشولې هگی او د چرگ کباب پرماینیت ورکړی و.
د هغه پرماینیت څه وځنډېد.
څه ځنډ وروسته کسانو پر تگ پیل کړ.
ټولو خپل حسابونه تصفیه کړي و.
پر سلمان څه ناوخته شوه.
غوښتل یې خپل حساب تصفیه کړي.
په دې وخت کې سماواچي د باندي وتی و.
هغه څه انتظار وکړ.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

مگر هغه ژر را نه غی.

د هغه حوصله تنگه شوه.

د کاروان نه پاتې کېدل هم ناشونی و.

بیا له ځایه پاڅېد او پر خپل اوبښ کښېناست.

د کاروان سرای نه و وت.

اخوا دېخوا یې وکتل.

هوښی یې پر سترگو ونه لگېد.

بیا په زړه کې یې و ویل:

بل ځل چې راغلم د هغه پیسې به ورکړم.

بیا قافلې پسې روان شو.

ځنډ وروسته یې قافله ومونده او د هغې سره یوه ځای شو.

هغوی مخ پر لوېدیځ حرکت کاوه.

لمړی هغوی ایران بیا شام او یمن ته ورسېدل.

الله څو میاشتې په خپلو راکړې ورکړې (تجارتې) کارونو بوخت شوو.

خپل توکي یې خرڅ او د هغه ځای نه یې نور مالونه، واخیستل او پراوښانو یې بار کړل.

بیا قافله وتړل شوه او بېرته د افغانستان پر لور یې حرکت وکړ.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

هغوی لمړی ایران بیا افغانستان خاوري ته ننوتل.
په مزل، مزل غزني بناړ ته ورسېدل.
ټکنده غرمه وه.
او او (هوا) سره وه.
قافله بیا د غزني نامتو (مشهور) کاروان سرای ته ننوتل.
اوبنان يې د دېوال تر څنگ وتړل.
بیا کسان ټول، تخت سر ته لاړل.
هر چاه به خپل د خوبني پرمایښت ورکاوه.
هوټلي او سماواچي به پرمایښتونه اخیستل او د مېلمونو غوښتونو پر
بنسټ به يې خوراک جوړاوه.
سلمان بیا خپل پرمایښت ورکړ.
سورکړی چرگ او ویشولي هگی.
هوټلی د هغه د خوبني پرمایښت جوړ او هغه ته يې وړاندې کړ.
هغه هم پر اشتها سره خپله د غرمې ټوډی وخوره.
بیا يې شین چای وڅښه.
د سلمان په یاد راغی چې هغه د هوټلی نه پوروری دی.
بیا يې هوټلی ته وویل:

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

داسې کېدای شي چې یوه کس دلته پوډی خوړلي وي او پیسې یې نه ورکړي.

هغه و ویل:

نه!

داسې نه شي کېدای.

زما په اند داسې کس نه شي پیدا کېدای.

بیا سلمان و ویل:

که چېرې داسې کس پیدا شي څه ور سره کوي؟

هغه و ویل:

توکې مه کوه.

داسې بې حافظې نه یم.

سلمان خوا دېخوا وغږېد.

خو!

په یاد یې نه شو.

بیا سلمان و ویل:

شپږ میاشي د مخه زه د کاروان سره راغلی وم.

چرګ کباب او اېشولي هگی می، پرماپښت و.

سهار چای می وڅښل.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

بیا غوښتل می ستا حساب تصفیه کړم.

خو ته می ونه لیدي.

کاروان پر حرکت پیل کړ.

زه هم ناچاره وم د هغو پسي می حرکت وکړ.

ستا پور پر ما پاتي شو.

اوس غواړم هغه پور او دن ورځي د غرمي ډوډی دواړه یوه ځای درکړم.

چي د یوي خوا ستا حق ادا او زما وجدان په کراره شي.

هوښلي و ويل:

سمه ده!

زه به یي حساب کړم.

هغه گوتي وشمېري.

بیا یي سوچ وکړ.

بیا یي گوتي وشمېري.

هغه ته یي و ويل:

پوره پنځه سوه روپی د تېر وخت پیسي راکړه.

د دن ورځي حساب به مخکي ستا د وتو نه وشمېرم او واخلم.

سلمان و ويل:

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

دا څنگه کېدای شي؟

دومره پیسې د یوه خوراک ډوډۍ؟

هغه و ویل:

ستا چرګ خورلی، که چېرې ما هګۍ د چرګې لاندې ایښي وای اوس به ما شپېته چرګان درلودل.

که هرې چرګې د ورځې یوه هګۍ اچوی د ورځې شپېته هګۍ کېدې.

که یوسلو اتیا هګۍ په شپږ میاشتو کې ضرب کړو، ټولې هګۍ یوه زرو اتیا کېدې.

اوس که دواړو پیسې ضرب او سره جمع کړو، تر حساب کړو پیسې هم ډېرېږي.

ما خو ستا مراعات وکړ.

بیا سلمان و ویل:

دا خو عدالت نه ده؟

ته څه وایې؟

بیا هوتلی د کاروانسرای نورو کسانو ته غږ کړ.

هغوی راټول او د هوتلي حساب یې په ځیر سره وڅېړه.

بیا هغه و ویل:

زه پر حق یم که نه؟

د پوی بهلول غوره پرېکړه

تولو و ویل:

هوټلي صیب!

تر پر حق یې.

دا تجار باید تا ته پنځه سوه پیسې درکړي.

سلمان په غصه شو او ویې ویل:

دا پرېکړه نه منم.

بیا هغه و ویل:

مونږ په ښار کې یوه اوقی (کاکه) لرو.

هغه به را وغواړو.

هر څه چې هغه فیصله وکړه، دواړه به یې و منو.

سلمان و ویل:

سمه ده!

هغه را وغواړه.

د کاروان سرای هوټلی یوه ځوان ته و ویل:

آس واخله او د ښار کاکه دلته حاضر کړه.

هغه آس واخیست او د کاروانسرای نه د باندې شو.

هغه یې و موند او له ځانه سره یې راوړ.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

بیا هوټلي د هغه په مخ کې خپله حق الزحمه وشمېره او هغه ته یې وویل:

پر حق یم او که نه؟

هغه و ویل:

هوټلي پر حق دی.

تجار باید هغه ته پنځه سوه روپۍ ورکړي.

سلمان په غصه شو او ویې ویل:

دا بې انصایي (انصافي) ده.

زه یې نه منم.

دا قضیه باید قاضي فیصله کړي.

هوټلي و منه.

هغه و ویل:

سمه ده!

اوس به یوه کس هغه پسي ولېږو.

بیا یې هغه ځوان ته و ویل:

آس واخله او د بنار قاضي راوله.

ته به تېره شوې پېښې کیسه هغه ته کوي، تر څو ژر فیصله وکړي.

ځوان و منه.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

هغه آس واخیست او د کاروان سرای نه د باندې شو.

گری وروسته د قاضي کورته ورسېد.

دروازه یې وټکوه.

د قاضي بنځه دروازي ته راغله.

د دروازي تر شا (څټ) یې غږ کړ.

څوک دې په کار دی؟

هغه و ویل:

په کاروان سرای کې یوه لانجه لرو، قاضي صیب مو په کار دی.

هغې و ویل:

هغه خو د ښار نه د باندې د درې ورځو له پاره د قضي د اوارولو په موخه تللی دی.

کولای شي درې ورځې په ښار کې پاتې شي؟

هغه و ویل:

نه!

دا لانجه ډېره مهمه ده.

باید ژر اواره (حل) شي.

بیا هغې و ویل:

لېوني بهلول ته لار شه!

د پوی بهلول غوره پرېکړه

هغه داسې قضي ژر اواروی.

بیا خوان و ویل:

هغه به چېرې و مومم؟

د قاضي بنځي و ویل:

د بنار په لوی جومات کې.

خوان و ویل:

سمه ده!

مننه کوم.

بیا آس ته پورته او د اس مخ یې د بنار لوی جومات خوا ته تاوه کړه.

آس یې چو کړ.

آس پر منډو پیل کړ.

خو دکیکې لانه وې تېرې شوې چې د بنار لوی جومات ته ورسېد.

الته د آس نه کوز شو.

آس یې وتاړه او د بهلول پوښتنه یې وکړه.

پوه کس ورته و ویل:

آغه (هاغه) کس بهلول دی.

هغه پر اورې کچکول اچولی او تسبیح په لاس کې اړوي.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

خوان بهلول ته نږدې او سلام یې ورکړ.

غوښتل یې و وایي لیونی بهلول ته یې؟

بیا یې خوله ونيوه او ویې ویل:

بهلول مې په کار دی.

هغه و ویل:

زه بهلول یم.

خلک مې په لپوني بهلول پېژني، خو زه لپوني نه یم.

خوان ورته و ویل:

زه د قاضي کور ته تللی وم.

قاضي د کومې شخړې او اړولو د پاره ،له ښاره وتي وه.

زمونږ موضوع ډېره ضروري او وخت ډېر مهم وه.

بیا هغې ستا پته ما ته، راکړه.

دا دی زه هم راغلم.

بیا یې خوان ته و ویل:

دلته، خوا سره مې کښېنه!

خوان د هغه خواته کښېناست.

بهلول ترې وپوښتل:

د پوی بهلول غوره پرېکړه

وايه!

څه پېښه ده!

ځوان ورته تېره شوي شخړې كيسه بيان كړه.

هغه وويل:

دا آسانه كار دى.

څه چې ځو.

ځوان پر آس سپور او هغه ته يې وويل:

د آس پر شا سپور شه!

بهلول وويل:

زه پر خپل خړه سپرېزم.

بيا ځوان وويل:

خړ ورو، ورو ځي.

ښه به داوي چې دواړه پر آس سپاره شوو.

الته به ژر ورسېزو.

بهلول وويل:

ته پر آس لاړ شه!

زه به پر خړه ورو، ورو درشم.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

ته به ژر ورسپړي او البته به و وايي چې:

قاضي د بنار نه بېرون د يوې قضي د اوارولو(حلولو) د پاره تللی دی.

هغه به هم، ژر ورسپړي.

خوان ومنه !

بيا اس يې چو کړ.

آس په منډو شوو.

په خو دکيکو کې له سترگو پنا شو.

خوان کاروان سرای ته ورسېد.

الله خلک د هغه او قاضي په انتظار وو.

خوان کاروان سرای ته د ننه شو.

خلکو څنگ ته ورسېد.

سلام يې ورکړ.

بيا هوتلي و پوښتل:

د بنار قاضي چېرې دی.

هغه وويل:

هغه د يوه مهم کار له پاره د بنار نه د باندي تللی دی يوه گړی وروسته به راورسپړي.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

ټولو ویل:

سمه ده!

مونږ به لږ انتظار وکړو.

هغوی پر انتظار پیل کړ.

یوه کس د قاضي د څار په موخه وټاکل شو.

هغه د کاروانسرای د یوه برج پر بام ودرېد او قاضي په ننداره شوو.

گری تېره شوه.

هوټلي غږ کړ.

قاضي بنکاري؟

کس و ویل:

قاضي خونه بنکاري.

خو!

یوه کس پر خره سپور او د کاروانسرای خوا را روان دی.

بیا ځوان و ویل:

هغه قاضي دی.

ټول حیران شوو.

قاضي او پر خره سپور.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

عجبه ده!

بیا بهلول ورو، ورو نږدې شو.

کاروان سرای ته ننوت.

سلام یې ورکړ.

خلکو هم د هغه سلام ته وعلیکم و ویل.

بیا ځوان نږدې او دهغه د خره جلب یې ونيوه.

بهلول له خره کوز شو.

ځوان د هغه خر په نږدې میاوگي کې وتاړه.

بیا بهلول تخت ته وخوت.

په یوه کنج کې ودرېد.

هوټلي و ویل:

څنگه ناوخته راغلي؟

ز مونږ موضوع ډېره مهمه وه.

هغه و ویل:

ما په لاره کې یوه بله موضوع هم اواره کړه.

هغه داچې:

څو کسانو ویل:

د پوی بهلول غوره پرېکړه

پلاني کس له ما نه غنم پور وړی دی.

بيا دوي کاله کبړي چې زه ترې ډېر غنم غواړم.

خو!

هغه يې نه را کوي.

بيا ما ورت ته و ويل:

غنم و وېشوه (جوش کړه).

بيا هغه پر ځمکي وکړه.

ستا غنم به ډېر حاصل او ستونزه به دي اواره شي.

هغو و منه.

زه اوس دلته راغلم چې ستاسو ستونزه هم اواره کړم.

هوټلی و ويل:

دا ځنگه کېدی شي چې غنم واپشول شي.

بيا وکرل شي.

کرلو نه وروسته غنم شنه او حاصل يې ډېر شي.

بهلول په خدا شو.

هغه و ويل:

دا ځنگه کېدای شي چې پوخ کړی چرگ او اېشولي هگی ژوندي شي

او نسل يې زيات شي.

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

په دې وخت کې هوټلي هک پک پاتې شو.

سر يې ټيټ واچوه او څه يې و نه ويل.

بهلول هم د دې خبرې ويلو سره د خلکو نه يې خدای پاماني واخيسته،
پر خپل خره سپور او د کاروانسرای نه و وت.

سلمان هم هوټلی ته د تېر پاتې شوي پور څو پيسې ورکړي.

شپه يې الته د نورو کاروان ملگرو سره تېره کړه.

سهار يې د وخته خپله ټوله حسابي تصفيه او پر خپل اوښ سپور او
دهند لورې يې د کاروان سره يوه ځای حرکت وکړ.

پای

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

د چاپ شویو کتابونو لېست

۱. معماری افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايي
- (برای اساتید انستیتوت های تخنیکي و ساختمانی افغانستان)
۴. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد اول
۵. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد دوم
۶. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش اداری)
۷. معماری اصیل شهر کابل (مرادخانی)
۸. معماری شهر کابل (بی بی مهرو)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۰. زونبندی اقلیم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاریه / دنیای انجینری
۱۲. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقیقی با مقیاس معماری
۱۴. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱۵. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماری و مهندسی
۱۶. پخسه در افغانستان
۱۷. بنیا نگذاری اولین مساجد توسط افغانها در آسترلیا
۱۸. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

۱۹. منار جام - الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲۴. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲۵. چپر ته چي قانون نه شته (ګډوډي د افغانستان په معماری کې)
۲۶. مدرنه جو ما تونه ،، پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه - مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکي - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
- (تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی
تخنیک کابل)
۳۴. ۴۰- چهل
۳۵. مجنون او گلچین (پینتو ناول)
۳۶. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم

د پوی بهلول غوره پرېکړه

- (جلد اول)
۳۹. برف ها آب میشود
۴۰. رسم و تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم
۴۱. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
۴۲. بودا بنکاري (پښتو ناول)
۴۳. نامنوني ژوي (پښتو ناول)
۴۴. د اسلامي معمارۍ پیل
۴۵. حیوانات شوخ (ناول به زبان دری)
۴۶. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خيرالله مخدوم (جلد دوم)
۴۷. د شپېلی مینه (مه ینه) په کچه گری کې (پښتو ناول)
۴۸. حشمت خان د کلا معماري
۴۹. د افغان الک او آذري جلی مینه (پښتو ناول)
۵۰. د وچو بڼونه او پارکونو معماري
۵۱. د یوې ښونکې مینان په یوه ټولگي کې (پښتو ناول)
۵۲. د ژرنده گري ماما مینه (پښتو ناول)
۵۳. په اسلامي نظام کې ودانيز پرمختگ
۵۴. شپنه ادې (پښتو ناول)
۵۵. بي زده کړې پوی (پښتو ناول)
۵۶. د مینې تاو (پښتو ناول)
۵۷. (BIM) په خپله ژبه - په نړۍ کې تر ټولو نوې او گړندۍ کړنلاره د معمارانو او انجینرانو (انجینرانو) له پاره
۵۸. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خيرالله مخدوم (جلد سوم)
۵۹. سیدو او عیدو - د کوشنیوالي خواره ملگري (پښتو ناول)

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

۶۰. د پوی میاشتی **ناوې** (پښتو ناول)
۶۱. دڅاڅکو هار (د یوه سړی لنډې کیسې)
۶۲. د کابل ښار اصلي معماري (مراد خانۍ)
۶۳. کوشنۍ سوداگره (پښتو ناول)
۶۴. د کابل ښار معماري - **بي بي مهرو**
۶۵. سرغندوی (ناب، مشهور) پوډري
۶۶. دارونکی سپلاب (پښتو ناول)
۶۷. خواریکښ قاضي (پښتو ناول)
۶۸. د پخوانیو جوماتونو **توپیر** د نن سره
۶۹. د مور **وژونکی (قاتل)**، (پښتو ناول)
۷۰. د مور مېړه (پښتو ناول)
۷۱. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم
(جلد چهارم)
۷۲. لپونۍ **ملا** (پښتو ناول)
۷۳. **خوان شهید** (پښتو ناول)
۷۴. **توده برستن** (پښتو ناول)
۷۵. نورک اکا (پښتو ناول)
۷۶. غریبک (پښتو ناول)
۷۷. د ژوند **خوړې** او **ترخي** (پښتو ناول)
۷۸. الماء [دیارس کلنه فلسطینی انجلی تر نړېدلې ودانۍ (پښتو ناول)]
۷۹. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم
(جلد پنجم)
۸۰. ادبي لښتې / چوب ادبی
۸۱. د ښاروالۍ کاریگر (پښتو ناول)
۸۲. د خاورو لاندې ښار (د عینک مسو کان ته څېرمه)
۸۳. شهرۍ زیر خاک (نزدیک معدن مس عینک)

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

ساختمان های کانتینری	.۸۴
کانتینري ودانی	.۸۵
Architecture of Buddhist temple in Kabul city	.۸۶
بنکلي هوسی (پښتو کیسه)	.۸۷
خره بیزو (پښتو کیسه)	.۸۸
سور تنور (پښتو ناول)	.۸۹
سپین کارغه (پښتو داستان)	.۹۰
لپونی لپوه (پښتو داستان)	.۹۱
بندي مرغه (پښتو داستان)	.۹۲
بي وخته سېلاب (پښتو ناول)	.۹۳
ملا نصرالدین سره د دوکي پایله (پښتو ناول)	.۹۴
د پوی بهلول غوره پرېکړه (پښتو داستان)	.۹۵

د پوی بهلول غوره پرېکړه

.....

د کار لاندې کتابونو لېست

۱. هنر خطاطی و میناتورۍ در مراد خانی
۲. هنر کلالی در مرادخانی
۳. بی وخته باران
۴. د ژوند پای

د پوی بهلول غوره پرېکړه

د امکان او وخت په صورت کې

۱. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
۲. تاریخ معماری افغانستان
۳. حویلی های آسمان خراش
۴. ارتباط گذشته، حال و آینده در معماری
۵. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
۶. شیطان چراغ
۷. خاطره ها

The best decision of wise Bahlol

Written by: Architect PHD Hashmatullah Atmar

Date: December - Junury /2027/2028

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**